

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 17 april 2003

Ö 628-03

SÖKANDE

N.T.

MOTPART

Riksåklagaren

SAKEN

Resning

TIDIGARE AVGÖRANDE

Svea hovrätt, avd. 1, dom den 11 oktober 2002 i mål B 7762-02

Hovrättens dom

se Bilaga

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen beviljar enligt 58 kap. 2 § 5 rättegångsbalken den sökta resningen och ändrar med stöd av 58 kap. 7 § första stycket andra meningen rättegångsbalken på det sättet hovrättens dom, att Högsta domstolen förordnar att det

av hovrätten bestämda fängelsestraffet skall, på grund av frihetsberövande utomlands, till en tid av sextiotre (63) dagar anses verkställt i anstalt.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

N.T. har ansökt om resning under åberopande av att den rättstillämpning som ligger till grund för hovrättens dom uppenbart strider mot lag, i det att hovrätten inte enligt 33 kap. 7 § brottsbalken förordnat om avräkning för tid då han varit frihetsberövad i Norge.

Riksåklagaren har tillstyrkt bifall till ansökningen.

SKÄL

Av 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. framgår att om någon som dömts till fängelse på viss tid varit berövad friheten som anhållen eller häktad under en sammanhängande tid av minst 24 timmar med anledning av misstanke om brott som har prövats genom dom i målet så skall tiden för frihetsberövandet, till den del därunder inte samtidigt skett verkställighet av dom i annat mål, anses som tid under vilken fängelsestraffet verkställts i anstalt.

När det i straffidsberäkningslagen talas om frihetsberövande avses sådant frihetsberövande som ägt rum i Sverige. Enligt 33 kap. 7 § brottsbalken får emellertid rätten, i den utsträckning som det med hänsyn till omständigheterna är skäligt, tillämpa bestämmelserna i 19 a § straffidsberäkningslagen även i fråga om frihetsberövande som ägt rum utom riket. Således gäller en obligatorisk avräkning av frihetsberövande som ägt rum i Sverige, men en fakultativ avräkning avseende frihetsberövande som ägt rum utomlands.

Före år 2000 var det den domstol som dömde i målet som beslutade om såväl obligatorisk som fakultativ avräkning. Numera beslutas obligatorisk avräkning av frihetsberövande inom kriminalvården (28 § straffidsberäkningslagen) medan fakultativ avräkning av frihetsberövande som ägt rum utomlands fortfarande beslutas av den domstol som dömer i målet.

Av 16 § förordningen (1996:271) om mål och ärenden i allmän domstol framgår att den tid som en person varit frihetsberövad på sätt som avses i 19 a § straffidsberäkningslagen skall antecknas i en handling som bifogas domen (avräkningsunderlag). Det åvilar normalt ordföranden, referenten eller revisionssekreteraren att utfärda avräkningsunderlaget. Avräkningsunderlaget är inte en del av den dom som den fullsuttna rätten svarar för (se prop. 1999/2000:26 s. 64).

N.T. var med anledning av misstanke om det aktuella brottet frihetsberövad såsom anhållen och häktad i Norge från den 8 maj 2002 till den 10 juli 2002 då han fördes till Sverige. Från och med den 10 juli 2002 till dess domen vann laga kraft har N.T. hållits häktad i Sverige. Något förordnande om avräkning av de dagar N.T. varit anhållen och häktad i Norge finns inte i hovrättens dom. I det till hovrättens dom fogade avräkningsunderlaget har emellertid tidpunkten för frihetsberövandet angetts till den 8 maj 2002, dvs. den dag då N.T. frihetsberövades i Norge.

Det förhållandet att domstolarna numera befriats från de obligatoriska avräkningsbesluten kan tänkas leda till att det emellanåt förbises att det alltjämt ankommer på domstol att ta ställning till den fakultativa avräkningsfråga som uppkommer, när någon har varit berövad friheten som anhållen eller häktad utomlands. I den mån sådana förbiseenden inte uppmärksammas under överklagandetiden, kan de inte alltid avhjälpas resningsvägen. Den resningsgrund som närmast aktualiseras – att den rättstillämpning som ligger till grund för domen uppenbart

strider mot lag (58 kap. 2 § 5 rättegångsbalken) – går nämligen inte utan vidare att tillämpa när avräkning för sådant frihetsberövande inte ägt rum, eftersom lagen ger domstolen möjlighet att välja mellan att avräkna och att inte avräkna frihetsberövandet. Däremot torde förbiseenden av nu aktuellt slag alltid kunna avhjälpas nådevägen genom s.k. teknisk nåd.

I förevarande fall ger emellertid avräkningsunderlaget anledning till antagande att hovrätten utgått från att obligatorisk avräkning skulle ske för häktningstiden i Norge. Att hovrätten med denna utgångspunkt underlät att förordna om avräkning får anses innebära en rättstillämpning som uppenbart strider mot lag. Förutsättningar för resning föreligger därmed.

Med hänsyn till att N.T. varit anhållen och häktad i ett annat nordiskt land (jfr prop. 1972:146 s. 58 f, 65 och 82) är det uppenbart att avräkning skall ske av hela tiden för frihetsberövandet i Norge. Denna tid skall beräknas från den 8 maj 2002 till och med den dag då N.T. fördes till Sverige vilket, såsom riksåklagaren påpekat, var den 10 juli 2002. N.T. skall sålunda tillgodoräknas 63 dagar såsom verkställighet av utdömd fängelsepåföljd.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Lars K Beckman, Munck, Victor, Lindeblad och Calissendorff (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Fredin